

Nr 322

Av herr **Johansson** i Torp **m. fl.**, *angående statsbidrag till allmänna hamnar och farleder.*

I statsverkspropositionen till 1958 års A-riksdag, 10:e huvudtiteln, redovisades en framställning från sjöfartsstyrelsen om sådan ändring av § 3 i kungörelsen av den 10 augusti 1928 (nr 328) angående statsbidrag till byggande, förbättring och underhåll av allmänna hamnar och farleder, att statsbidrag även till handelshamnar skall kunna avse nio tiondelar av de godkända byggnadskostnaderna.

Departementschefen förklarade sig emellertid icke kunna biträda förslaget.

Med anledning härav väcktes vid samma riksdag tvenne likalydande motioner (I: 83 och II: 76) vari föreslogs skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran om sådan författningsändring som sjöfartsstyrelsen föreslagit. På grund av riksdagsupplösningen kom dock dessa motioner icke att bli behandlade av riksdagen.

Såvitt framgår av innevarande års statsverksproposition har sjöfartsstyrelsen icke upprepat sitt förslag. Detta får dock säkerligen icke uppfattas så, att styrelsen därmed frångått sin uppfattning om önskvärdheten av ändring i reglerna för statsbidragsgivningen, och de skäl som talar för ändring i angivet avseende har ej heller minskat i styrka.

Riksdagen anslöt sig år 1957 till ett principuttalande att handelshamnar bör kunna finansiera sig själva men att statsbidrag bör kunna utgå om företaget icke är ekonomiskt självbärande men anläggningen är motiverad ur lokaliserings- eller beredskapssynpunkter eller med hänsyn till hamnens upplandsfunktioner. Dessa riktlinjer avser sålunda att ge ett stöd för handelshamnar av mindre storleksordning, vilka ur särskilda synpunkter är betydelsefulla, även om de icke är ekonomiskt självbärande. Då emellertid reglerna för bidragsgivning i övrigt lämnats oförändrade, kvarstår som ett för närvarande oeftergivligt villkor att hamnens ägare måste själv anskaffa en tredjedel av de godkända byggnadskostnaderna.

Det torde vara så i åtskilliga fall, att om en hamnanläggning av här avsett slag skall kunna komma till stånd så måste ägaren bli en kommunal institution vars ekonomiska resurser är mycket begränsade i förhållande till de investeringar som hamnanläggningen kräver. Är det fråga om projekt där man avser att nyskapa sjöfartsrörelse å platser där man förut icke haft

sådan rörelse kan det vara försvarbart att det allmänna ställer krav på intressenterna att man lokalt anskaffar en tredjedel av kostnaderna för att staten skall lämna bidrag. Men det finnes också platser där en sjöfartsrörelse vuxit fram genom befolkningens fallenhet och lust att göra en insats på detta område och där man under årens lopp anskaffat ett fartygsbestånd till ett sammanlagt värde som räknas i flera miljoner kronor. Där är det icke fråga om nya och osäkra hugskott utan om en realitet där det lokala initiativet bevisat rörelsens existensberättigande. Att lokaliseringsfrågan i dessa fall också har övergått till en realitet liksom att rörelsen har den största betydelse för bygden är ju uppenbart. Men den omständigheten att fartygsbeståndet på platsen representerar stora värden innebär icke större möjlighet för bygden att anskaffa dessutom det kapital som tredjedelen av kostnaden för en hamnanläggning utgör. Om hamnanläggning saknas på platsen men de kommunala resurserna är små i förhållande till de lokala insatser som kräves för att anlägga hamn, framstår det som oskäligt betungande för ägaren att av denne även i dessa fall kräva samma insats som då det är fråga om platser med bättre ekonomiskt underlag och där måhända sjöfartsrörelsen och hamnanläggningen icke har någon dominerande betydelse.

Med stör av det anförda får vi föreslå,

att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t hemställa om sådan ändring i § 3 av kungörelsen den 10 augusti 1928 (nr 328) angående statsbidrag till byggande, förbättring och underhåll av allmänna hamnar och farleder, att statsbidrag må, när skäl därtill är, utgå med nio tiondelar av de godkända byggnadskostnaderna.

Stockholm den 26 januari 1959

Carl E. Johansson

Olof Johansson

Ernst V. Staxäng

Gunnar Gustafsson
i Uddevalla

Evert Svensson

C. O. Carlsson

Wald. Svensson
